

Tartalomjegyzék

A Az olvasó tájékoztatása

Az alkotók szándékáról
Illyés Gyula: *Magyar beszéd*

B A stílus és a stilisztika körébe tartozó alapfogalmak áttekintése

A stílus és a stilisztika
A stílusérték: többletjelentés
A stílust meghatározó tényezők
Szemlélődés a stilisztikai formák világában

A képes (= festői) kifejezések fajtái
A költői (vagy festői) jelző
A hasonlat

A névátvitelek (= a trópusok vagy nyelvi képek) fajtái
A metafora
Az allegória
A megszemélyesítés
A szimbólum
A szinesztézia
A metonímia
A szinekdoché

A szó- és mondatalakzatok (= a figurák) fajtái
Az ismétlés
A halmozás
A fokozás, a nagyítás, a túlzás és a kicsinyítés)
Az ellentét
A felkiáltás
A kérdés
A megszólítás
A párhuzam
A szokatlan, fordított szórend (= az inverzió)
Az elhallgatás, a félbeszakítás
A közölés
A gúny és az ironia (a keserű, maró gúny = a szarkazmus)
Az érzelmileg színező szavak: az enyelgés, az eufemizmus és a kakofemizmus

C Stílusesszközök a köznyelvben és a költészetben

A köznyelvi kép, a költői kép, a nyelvi képek

Az eredeti nyelvi képek

A köznyelvi, közismert (= a konvencionális) nyelvi képek

A megszokott, szokványos nyelvi képek (= az exmetaforák)

D A szépirodalom és a nyelvi képek

A képszerű ábrázolás

A költői kép

A komplex költői kép hatása

E A stílus, a stilisztika és a stílustörténet összefüggései

Stílustörténet

Tágabb megközelítésben

Szűkebb felfogásban

Az egyéni kifejezőmód

Az egyéni stílus és a korstílus

A stílustörténeti korszakolás a folyamatosság és a szakaszosság kölcsönhatása

A korszakhatár-teremtő stílusváltások

A tendenciák, a párhuzamosságok, a folyamatosságok, a korábbi irányzatok továbbélése

* Az irodalmi írásbeliség kialakulásától Kazinczy Ferenc és követői stílusreformjáiig

* Kazinczy Ferenc és követői stílusreformjától Petőfi Sándor és Arany János népies stílusváltásaiig

* Petőfi Sándor és Arany János népies stílusváltásától a „Nyugat” stílusújításaiig

* A „Nyugat” stílusújításától napjainkig

* Napjaink költői nyelve

A költészeti plakátstílus

A hangok hangulati árnyalatai

A groteszk

A költői álarc

Az evokáció

Az olvasó mint alkotótárs

A vulgáris kifejezések

A prózavers

A posztmodern

Az sms-vers

F A társadalmi érintkezés nyelvi kifejezőmódjai

A szépirodalom bemutatkozásának stílusáról: a szépirodalmi (= a szépírói, művészi) stílusról

A tudomány eredményei leírásának stílusáról: a tudományos stílusról

A tömegtájékoztató stílusáról: a publicisztikai (= az újságírói, riporter) stílusról

A közélet stílusáról: a hivatalos stílusról

Az írásban való társalgás stílusáról: a levélstílusról

A társas érintkezés beszédbeli stílusáról: a társalgási stílusról

A közéleti szóbeliség stílusáról: a szónoki stílusról

A tudományos tények, problémák közvetítésének stílusáról: az előadói stílusról

G Egyéb tájékoztatói lehetőségek a szépirodalmi stílus megismeréséhez

Az írói szótárak

A teljes írói szótár

A részleges írói szótár

A szóstatistikai vizsgálatok

Az akusztikai szint, vagyis a hangtani jelenségek és a zeneiség szintje

H Az extralingvális eszközök stilisztikájáról

Az íráskép (= a lettrizmus)

A helyesírás

A hosszú és rövid magyar magán- és mássalhangzók írásmódja

A nagybetűvel kezdés

Az eltérő betűtípusok

A ritkítás

A nevek rendhagyó formájú rögzítése

A tájnyelvi alakok

A fonetikus átírás

Az idegen szavak, mondatok

Az alkalmi szóegység-kombinációk

A legkülönbébb írásjelek alkalmazása, vagyis a központosítás (= az interpunkció)

A felkiáltójel

A kérdőjel

A kettőspont

A pontosvessző

A gondolatjel

A három pont

Az idézőjel

A vendégszóveg

Az evokáció (= a felidézés, emlékezetbe idézés)

A zárójel

Az értelmi zárójelezés

Az érzelmi zárójelezés
Az interpunkció mellőzése
A képvers (= a kalligramma)
A rövid szöveges üzenetek (= az sms) néhány stilisztikai kérdéséről

I A művészi nyelv és a stilisztika kapcsolata a kommunikációval

J Visszatekintésül

Radnóti Miklós: *Kis nyelvtan*

K Felhasznált és ajánlott szakirodalom